

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi aikuiskoulutuksesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi aikuiskoulutustuesta annettua lakia. Aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksiä ehdotetaan yksinkertaistettaviksi ja selkeytettäväksi. Tuen myöntäminen edellyttäisi kahdeksan vuoden työhistoriaa, jonka täyttyessä aikuiskoulutustukea maksettaisiin enintään 18 kuukauden ajan. Aikuiskoulutustukea olisi mah-

dollista saada myös osa-aikaiseen opiskeluun. Lisäksi aikuiskoulutustuen tasoa korotettaisiin.

Esitys liittyy valtion vuoden 2010 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä toukokuuta 2010.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT	3
1. Nykytila ja sen arviointi	3
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	4
3. Esityksen vaikutukset.....	5
4. Asian valmistelu	6
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	7
1. Lakiehdotuksen perustelut.....	7
2. Voimaantulo	11
3. Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys.....	11
LAKIEHDOTUS.....	12
Laki aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta	12
LIITE	17
RINNAKKAISTEKSTI.....	17
Laki aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta	17

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja sen arviointi

Aikuiskoulutustuen tarkoituksena on tukea Suomessa asuvien palkansaajien ja yrittäjien ammattitaidon kehittämistä ja ylläpitoa myöntämällä eläkevakuutettuun ansiotyöhön perustuvaa tukea opiskelun ajalle. Aikuiskoulutustuesta säädetään laissa aikuiskoulutustuesta (1276/2000).

Aikuiskoulutustuesta annetun lain 6 §:ssä säädetään koulutuksesta, johon osallistuminen oikeuttaa saamaan aikuiskoulutustukea. Pykälän 1 momentin 1. kohta sisältää luettelon laeista, joiden alainen koulutus oikeuttaa tukeen mikäli koulutus johtaa ammatilliseen perustutkintoon, ammattitutkintoon, erikoisammattitutkintoon tai yliopistoissa tai ammattikorkeakouluissa suoritettavaan tutkintoon, näiden tutkintojen osien suorittamiseen tai on näiden lakien mukaista lisä- ja täydennyskoulutusta.

Aikuiskoulutustuesta annetun lain 7 §:ssä säädetään aikuiskoulutustuen ansainta-ajasta eli siitä, kuinka pitkää työhistoriaa edellytetään, että hakija tulee oikeutetuksi saamaan aikuiskoulutustukea. Edellytyksenä tuen saamiselle on, että hakija on tukikauden alkamiseen mennessä ollut työ- tai virkasuhteessa tai toiminut yrittäjänä vähintään viisi vuotta. Ennen 1.8.2006 alkaneiden tukikausien osalta on edellytyksenä ollut vähintään 10 vuoden työhistoria. Työhistoriaan luetaan Suomessa tehty eläkevakuutettu työaika. Työssäoloaika on 1.1.2007 alkaen laskettu vuosiansioiden perusteella siten, että työkausien lukumäärä on saatu jakamalla kalenterivuoden ansiot vuosittain vahvistettavalla palkkakertoimella. Kalenterivuosikohtainen osamäärä pyöristetään alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12. Eri vuosien, jolloin hakija on ollut työssä osamäärät lasketaan yhteen, jolloin saadaan hakijan kokonaisansainta-aika. Myös eräät vapaajaksot rinnastetaan tiettyyn määrään asti työssäoloajaksi.

Tuen saamisen edellytyksenä olevasta työstä poissaolosta sekä palvelussuhteen kestosta

säädetään lain 8 §:ssä. Tuen saamiseksi hakijan on oltava opintovapaalla tarkoitettulla opintovapaalla tai vastaavalla vapaalla. Lisäksi edellytetään, että päätoiminen palvelussuhde samaan työnantajaan on tukikauden alussa kestänyt vähintään vuoden. Vastaavasti yritystoimintaa harjoittavan hakijan osalta edellytetään, että hän on toiminut yrittäjänä vähintään vuoden välittömästi ennen tukikauden alkamista.

Lain 9 §:ssä säädetään aikuiskoulutustuen edellytyksenä olevan opintovapaan yhdenjaksoisuudesta ja edellytettävästä ansionmenetyksestä. Pykälä koskee aikuiskoulutustuen myöntämistä ajalle, jolloin hakija opiskelee kokoaikaisesti, eikä työskentele lainkaan. Tuen saamisen edellytykseksi on määritelty vähintään kahden kuukauden yhdenjaksoinen työstä poissaolo. Pykälässä on määritelty, että ansionmenetystä ei katsota olevan sellaisena tukikuukautena, jolloin hakijalla on satunnaista tuloa päätoimestaan tai muuta verotettavaa ansiotuloa enemmän kuin kolme neljäsosaa hakijan aikuiskoulutustuen määrästä tukikuukaudessa. Pääomatulot eivät vaikuta tukeen lainkaan.

Lain 10 §:ssä säädetään aikuiskoulutustuesta ajalle, jolloin työstä poissaolo opintojen johdosta ei ole yhdenjaksoista. Tällöin tuen saamisen edellytyksenä on, että jaksottainen poissaolo kestää yhteensä vähintään kaksi kuukautta. Lisäksi edellytetään, että hakijan ansiot alenevat vähintään kolmasosan. Ansioiden alenemista samoin kuin työstä poissaoloa tarkastellaan vähintään kolmen kuukauden tarkastelujakson sisällä. Tarkastelujakso alkaa tuettavan koulutuksen alkamisesta tai edellisen tarkastelujakson päättymisestä. Aikuiskoulutustukilain 9 ja 10 §:n mukaista järjestelmää on pidetty kankeana. Tulojen sovitelussa tuen saajan opiskelun aikana ansaitsemat tulot eivät joko vähennä aikuiskoulutustukea lainkaan tai vaihtoehtoisesti tietyn rajan ylittäessään tulot estävät tuen saamisen kokonaan. Voimassa olevan lain mukainen sovittelemalli ei ole parhaalla mahdollisella tavalla kannustanut osa-aikaiseen opiskeluun

työn ohessa.

Aikuiskoulutustuen määrästä säädetään lain 12 §:ssä. Tuki muodostuu perusosasta ja ansio-osasta. Perusosan määrä on kiinteä, 500 euroa kuukaudessa. Perusosan lisäksi maksetaan ansio-osaa. Ansio-osan suuruus on 20 prosenttia tuen perusteena olevasta kuukausipalkasta 2700 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 15 prosenttia palkasta. Yrittäjille maksetaan ainoastaan perusosa. Aikuiskoulutustuen määrä on jonkin verran alhaisempi kuin ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan määrä. Tuen perusteena oleva palkka määritellään myös eri tavalla kuin ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan kohdalla. Palkka määritellään tukikautta edeltäneen yhden vuoden ajalta saatujen ansioiden perusteella hakemuskuukautta edeltäneen kalenterikuukauden lopusta lukien. Kuukausipalkka muutetaan päiväpalkaksi käyttäen jakajana lukua 21,5. Haettaessa tukea jälkeensä jaksottaisen opintovapaan ansionmenetyksen perusteella, otetaan ansiot huomioon yhteensä vuoden ajalta tarkastelujaksoa edeltäneen kalenterikuukauden lopusta lukien.

Lain 14 §:ssä säädetään tukikauden kestosta. Tuen kesto määräytyy hakijan työhistorian pituuden mukaan. Työhistoriaan lasketaan mukaan kaikki Suomessa tehty eläkevakuutettu työ ja yrittäjätoiminta. Työssäoloajasta neljäsosa voi olla työhön rinnastettavaa aikaa. Jokainen työssäolokuukaudeksi laskettava kuukausi kerryttää tukiaikaa 0,8 päivää. Muunnettaessa tukipäiviä kuukausiksi katsotaan kuukaudessa olevan 21,5 päivää. Työhistorian perusteella jo karttuneen tukiajan lisäksi tuen hakijalla on oikeus käyttää tukiaikaa etukäteisen laskennallisesti 60 ikävuoteen asti. Etukäteiskäytön edellytyksenä on, että hakijalle on kertynyt työssäoloaikaa tukikauden alkuun mennessä vähintään 10 vuotta. Jos aikuiskoulutustukea haetaan uudelle tukikaudelle, ei aikaisemmin hyväksi luettua työssäoloaikaa oteta huomioon. Tukikauden enimmäisaika on ollut käytännössä noin 18 kuukautta. Tämän pituisen tuen on voinut saada noin 40 vuoden työssäololla. Osittain tulevan työajan perusteella maksettavaan tukeen perustuvaa järjestelmää on pidetty vaikeaselkoisena sekä tästä mahdollisesti aiheutuvaa etuuden osittaista takaisinperintää pitkän ajan kuluttua kohtuuttomana. Mahdoli-

suutta tuen takaisinperintään etukäteiskäytön perusteella ei ole myöskään pidetty koulutukseen hakeutumisen kannustavuuden kannalta tarkoituksenmukaista.

Lain 15 § sisältää säännökset aikuiskoulutustuen takaisinperinnästä niissä tapauksissa, joissa etukäteisen käytetyn tuen perusteena ollut tuleva työssäolo ei ole toteutunut. Mikäli tuen saajan ansainta-aika jää etukäteiskäytön perusteena ollutta aikaa lyhyemmäksi, Koulutusrahastolla on oikeus periä tukea saaneelta takaisin liikaa maksetulle tukikaudelle kohdistuvien ansio-osien kolmasosa. Päätös takaisinperinnästä voidaan antaa sen jälkeen, kun tuen saajalla on lain perusteella oikeus vanhuuseläkkeeseen. Koulutusrahaston mukaan on ilmennyt joitakin tapauksia, joissa tuen etukäteiskäytön perusteella tapahtuvan takaisinperinnän edellytykset ovat täyttyneet. Koulutusrahasto ei ole ryhtynyt takaisinperintätoimenpiteisiin. Päätös liikaa maksetun etuuden takaisinperinnästä on tehtävä viiden vuoden kuluessa siitä, kun henkilöllä on oikeus lain perusteella vanhuuseläkkeeseen.

Etuusjärjestelmää on tarpeen kehittää, koska voimassa olevan lainsäädännön mukainen järjestelmä on opiskelijalle vaikeasti avautuva, eikä sellaisenaan kaikilta osin kannusta osaamisen kehittämiseen. Myös etuuksien taso on joiltain osin verraten matala ja tasot ovat keskenään ristiriitaisia. Hallitusohjelman mukaan hallituskaudella toteutetaan ammatillisesti suuntautuneen koulutuksen kokonaisuudistus, jolla selkiytetään hallinto, rahoitus, etuudet ja koulutustarjonta. Tässä tarkoituksessa opetusministeriö asetti 16.8.2007 AKKU-johtoryhmän, jossa ovat edustettuina vastuuministeriöt ja työelämän valtakunnalliset keskusjärjestöt. Johtoryhmä on toimenpide-ehdotuksissaan linjannut aikuisten opintososiaalisten etuuksien kehittämisperiaatteet. Johtoryhmän esityksen mukaan aikuiskoulutustukea koskevaa lainsäädäntöä on selkiytettävä ja tuen tasoa nostettava.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on tehdä aikuiskoulutustuesta nykyistä toimivampi ja joustavampi järjestelmä sekä kannustaa hakeutumaan

koulutukseen. Tuen taso ehdotetaan nostettavaksi vastaamaan ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan tasoa ilman lapsikorotuksia, ylläpitokorvausta ja työttömille koulutusajalta maksettavaa korotusosaa. Ehdotetussa tasossaan tuki olisi riittävän korkea, jotta se kannustaisi osaamisen kehittämiseen työuran aikana. Etuuden taso olisi kuitenkin työttömille maksettavia etuuksia alempi, koska opiskelun aloittaminen on työntekijän omassa harkinnassa ja ansionmenetyksiin on mahdollista varautua etukäteen. Ero työttömän ja työssä olevan saamien etuuksien tasossa ei kuitenkaan olisi liian suuri, jotta kannuste työssäolon aikaiseen opiskeluun olisi riittävä. Koska kyseessä on koulutuksen ajalta maksettava etuus, olisi sen taso korkeampi kuin vuorotteluvapaan ajalta maksettavan etuuden.

Aikuiskoulutustukea ehdotetaan yksinkertaistettavaksi muuttamalla etuuden määräytymistä siten, ettei etuuden kesto määräydy nykyisen ansaintaperiaatteen mukaisesti. Tuen saamisehto ja tukikauden kesto ehdotetaan muutettavaksi kiinteäksi. Kahdeksan vuoden työhistorialla henkilöllä olisi oikeus 18 kuukautta kestävään aikuiskoulutustukeen. Tuen voisi käyttää kerran työuran aikana. Muutos mahdollistaisi osallistumisen kohtalaisen pitkäkestoiseen täydennyskoulutukseen jo työuran melko varhaisessa vaiheessa, jolloin henkilölle jäisi vielä paljon työssäoloaika, jossa hyödyntää hankittua koulutusta. Aikuiskoulutustukea olisi mahdollista saada soviteltuna silloin, kun kyseessä on osa-aikainen opiskelu ja työstä poissaolosta sovitaan työnantajan kanssa. Osa-aikainen opiskelu kuluttaisi tukiaikaa samalla tavoin kuin kokoaikainen opiskelu. Tuen enimmäisaikaan luettaisiin myös voimassa olevan lain mukaisesti käytetty aikuiskoulutustukiaika. Voimassa olevan lainsäädännön mukaisesta aikuiskoulutustuen etukäteiskäytöstä luovutaan.

3. Esityksen vaikutukset

Ehdotetuista muutoksista aiheutuisi lisäkustannuksia vuosittain arviolta 14,8 miljoonaa euroa. Näistä työttömyysvakuutusrahaston osuus olisi 10,6 miljoonaa euroa ja valtion osuus 4,2 miljoonaa euroa. Valtion menojen lisäys aiheutuisi aikuiskoulutustuen pe-

rusosan noususta. Tässä arviossa ei ole otettu huomioon mahdollista tuen käyttäjien määrän kasvua, jonka tuen ehtojen muuttaminen saattaa aiheuttaa. Vuonna 2007 aikuiskoulutustukea maksettiin 7 754 henkilölle yhteensä 30 miljoonaa euroa. Jos käyttäjämäärä kasvaisi 10 prosentilla eli 775 opiskelijalla vuodessa, tästä aiheutuisi 3,8 miljoonan euroa lisäkustannus, josta työttömyysvakuutusrahaston osuus olisi 2,0 miljoonaa euroa ja valtion 1,8 miljoonaa euroa. Sovitellusta aikuiskoulutustuesta arvioidaan lisäksi koituvan noin miljoonan euron lisäkustannukset, josta valtion maksuosuus olisi vajaat 0,4 miljoonaa euroa. Arvio perustuu oletukseen, että käyttäjiä olisi kaksinkertainen määrä kuin tällä hetkellä jaksottaisella opintovapaalla olevia eli vuosittain noin 750, ja että keskimääräinen etuusjakso olisi 6 kuukautta. Soviteltu aikuiskoulutustuki voi myös vähentää kokoaikaisen koulutuksen ja opintovapaan käyttöä.

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä toukokuuta 2010 ja aikuiskoulutustuki myönnettäisiin tämän lain mukaisin ehdoin 1 päivästä elokuuta 2010 lukien. Voimaantulo vuonna kustannukset valtiolle olisivat 3,2 miljoonaa euroa.

Työttömyysvakuutusrahaston menon lisäys rahoitetaan työnantajien ja palkansaajien työttömyysvakuutusmaksuilla. Palkansaajan ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksujen muutokset jakautuvat tasan työnantajan keskimääräisen työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun kesken.

Esityksen tavoitteena on tehdä aikuiskoulutustuesta aikaisempaa toimivampi tukimuoto, joka vastaa paremmin aikuiskoulutuksen taloudellisen tukemisen tarpeita. Käytävissä ei ole tietoja, joiden perusteella voitaisiin tehdä luotettava arviointi siitä, miten ehdotettu lainmuutos vaikuttaisi aikuiskoulutustuen saajien määrään. Voimassa olevan lain mukaan oikeus tukeen alkaa jo viiden vuoden eläkevakuutetun työhistorian perusteella. Viiden vuoden työssäoloajan perusteella tukea saa kuitenkin vain 48 päivälle. Tuen etukäteiskäyttöön on oikeus vasta kymmenen vuoden työssäoloajan perusteella. Voimassa olevan lain mukaan oikeus 18 kuukauden tukikauteen saavutetaan vasta noin 40 vuoden työhistorialla. Vaikka tuen saamisen työssä-

oloedellytyksen alaraja nousisi ehdotuksen mukaan viidestä vuodesta kahdeksaan vuoteen, voidaan ehdotuksen arvioida voimassa olevaa lakia suuremmassa määrin turvaavan aikuisopiskelijoiden toimeentuloa koulutuksen aikana.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä. Esityksen valmistelun yhteydessä on kuultu Koulutusrahastoa ja keskeisiä työmarkkinajärjestöjä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

2 §. Etuudet. Pykälässä säädetään myönnettävistä etuuksista. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi myös kuvaus aikuiskoulutustuen tarkoituksesta. Aikuiskoulutustuen tarkoituksena on korvata opiskelun aikaista ansionmenetystä.

3 §. Määritelmät. Pykälän 2 kohdan lakiviittauksia ehdotetaan tarkistettaviksi, koska yrittäjien ja maatalousyrittäjien työeläkkeitä koskeva lainsäädäntö on uusittu. Tämän johdosta ehdotetaan, että 2 kohtaa muutettaisiin siten, että siinä viitattaisiin yrittäjän eläkelakiin (1272/2006) ja maatalousyrittäjän eläkelakiin (1280/2006). Lisäksi määritelmistä ehdotetaan poistettavaksi tukikuukauden määritelmä, koska lakiin ehdotettujen muutosten johdosta ilmaisua tukikuukausi ei enää esiintyisi laissa.

5 §. Palkansaajan aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytykset. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksistä palkansaajan osalta. Aikuiskoulutustuen myöntäminen edellyttäisi kahdeksan vuoden työhistoriaa, jonka täytyessä tukea maksettaisiin 18 kuukauden ajan. Tuen voisi käyttää kerran työuran aikana. Tukijakson ei kuitenkaan täytyisi olla yhtenäinen, vaan tukea voisi saada usealle lyhyemmälle opintojaksolle. Tukea voisi saada myös osa-aikaiseen opiskeluun. Työssäoloajan laskemisessa noudatettavia säännöksiä ei ehdoteta muutettaviksi. Työssäoloaika laskettaisiin edelleen työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen työeläkelakien mukaista eläkettä kerryttävien ansioiden perusteella. Palvelussuhteessa olevan henkilön osalta tuen myöntämisen edellytyksenä olisi edelleen, että palvelussuhde samaan työnantajaan olisi kestänyt vähintään vuoden yhdessä tai useammassa jaksossa tukikauden alkaessa. Päätoimisella palvelusuhteella tarkoitetaan sitä yksittäistä työ-, virka- tai muuta vastaavaa palvelussuhdetta, josta henkilö saa pääasiallisen toimeentulonsa. Päätoimisena pidettäisiin palvelussuhdetta, jonka viikoittainen työaika

on vähintään 18 tuntia. Opetustyötä tekevien osalta palvelussuhteen päätoimisuutta määriteltäessä sovellettaisiin vastaavia säännöksiä kuin työttömyysturvalaissa tarkoitetun työssäoloehdon kertymisen arvioinnissa sovelletaan. Tuen saanti edellyttäisi, että henkilö on palvelussuhteesta opintovapaalla tai muulla vastaavalla koulutuksen perusteella myönnettyllä palkattomalla vapaalla. Vapaan keston tulisi olla yhteensä vähintään kaksi kuukautta. Viikkoon katsottaisiin sisältyvän viisi tukipäivää. Kahteen kuukauteen katsottaisiin sisältyvän 43 tukipäivää. Aikuiskoulutustuen kestoksi katsottaisiin se ajanjakso, joka tuen saajalle on myönnetty opintovapaata. Palvelussuhteen päättymisen kesken vapaan työntekijästä riippumattomasta syystä ei poistaisi oikeutta tukeen.

5 a §. Yrittäjän aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytykset. Pykälä on kokonaan uusi. Sen 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi yrittäjän aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksistä. Yrittäjän työssäoloehto vastaisi palkansaajan työssäoloehto. Yrittäjän aikuiskoulutustuen saamisen edellytyksenä olisi, että tukea hakeva yrittäjä on työskennellyt yrittäjänä tai palkansaajana yhteensä vähintään kahdeksan vuotta. Kahdeksan vuoden aikaan voisi sisältyä sekä palkansaajana että yrittäjänä työskentelyä. Yrittäjän aikuiskoulutustuen saamisen edellytyksenä olisi lisäksi, että tukea hakeva yrittäjä on toiminut vähintään vuoden yhtäjaksoisesti yrittäjänä välittömästi ennen tukikauden alkamista. Opiskelun keston tulisi olla vähintään kaksi kuukautta tai 43 päivää, jos koulutus ei ole yhdenjaksoista. Tuen saaminen edellyttäisi myös, että yrittäjän yritystoiminnan ansiotulot ovat alentuneet koulutuksen aikana vähintään kolmasosalla verrattuna viimeiseen ennen opiskelun alkua toimitettuun verotukseen. Ansiotulojen aleneminen arvioitaisiin jälkikäteen yrittäjän verotustietojen perusteella. Jos yrittäjä ei ole harjoittanut yritystoimintaa riittävän pitkää aikaa, että vertailu viimeiseen ennen opiskelun alkua toimitettuun verotukseen olisi mahdollista, voidaan

yritystoiminnan tulojen aleneminen arvioida lyhyemmän ajanjakson perusteella.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin muiden kuin yritystoiminnasta saatavien ansiotulojen vaikutuksesta yrittäjän aikuiskoulutustukeen. Yrittäjällä ei olisi oikeutta saada aikuiskoulutustukea, jos hänen tukikauden aikaiset muut kuin yritystoiminnasta saadut ansiotulonsa ylittäisivät kolme neljäsosaa yrittäjälle maksetun aikuiskoulutustuen määrästä. Muiden kuin yritystoiminnasta saatujen ansiotulojen määrä tarkistettaisiin jälkikäteen yrittäjän verotustietojen perusteella.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin yrittäjän opiskelun aikaisten ansiotulojen alenemisen arvioinnissa noudatettavasta menettelystä. Ansiotulojen alenemisen arviointi suoritettaisiin jälkikäteen tehtävän selvityksen perusteella. Opiskelun aikaisia tuloja verrattaisiin viimeiseen ennen opiskelun alkua toimitettuun verotukseen. Jos tulot ylittäisivät sallitun määrän, perittäisiin tukea takaisin lain 21 §:n mukaisesti.

6 §. Aikuiskoulutustukeen oikeuttava koulutus. Aikuiskoulutustukeen oikeuttavan koulutuksen määrittelyä ehdotetaan muutettavaksi vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaisen koulutuksen osalta. Aikuiskoulutustukea voitaisiin myöntää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaiseen koulutukseen silloin, kun koulutuksen voidaan arvioida olevan ammatillista osaamista ja pätevyyttä lisäävää. Koulutuksen tulisi olla järjestetty siten, että se edellyttäisi päätoimista opiskelua. Koulutusta varten myönnetty vapaa olisi käytettävä päätoimiseen opiskeluun. Lisäksi edellytettäisiin, että koulutusohjelman rakenteesta, kestosta ja oppimistavoiteista olisi olemassa riittävän kattava kuvaus. Aikuiskoulutustuen saamiseen oikeuttavaa vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaista koulutusta olisi esimerkiksi valmentajakoulutus, liikunnanohjaajakoulutus sekä atk-valmiuksia parantava koulutus.

7 §. Työssäoloajan laskenta. Työssäoloajan laskentaa koskevia säännöksiä ei sisällöllisesti muutettaisi, mutta niistä säädettäisiin omassa pykälässään. Kahdeksan vuoden työssäoloaikaa laskettaessa jaettaisiin edelleen kunkin kalenterivuoden ansiot luvulla, joka vuoden 2007 tasossa on 940. Eri vuosien osamäärät laskettaisiin yhteen. Lisäksi

eräät työhön rinnastettavat vapaajakso keräyttyisivät työssäoloaikaa. Tuen saamisen työhistoriaedellytyksen muuttuessa kiinteäksi, ehdotetaan myös työhön rinnastettavien vapaajaksojen enimmäisaika muutettavaksi kiinteäksi kahdeksi vuodeksi.

9 §. Yhdenjaksoisen opintovapaan ansionmenetyks. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Aikuiskoulutustuen saajan ansioiden vaikutuksesta tukeen ehdotetaan säädettäväksi lain 5 a ja 12 a §:ssä.

10 §. Jaksottaisen opintovapaan ansionmenetyks. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Palkansaajan aikuiskoulutustuen saajan ansioiden vaikutuksesta tukeen ehdotetaan säädettäväksi lain 12 a §:ssä.

11 §. Aikuiskoulutustuen saamisen rajoitukset. Pykälä sisältää luettelon lainsäädännön mukaisista etuuksista, joiden saaminen estää aikuiskoulutustuen myöntämisen. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi lainsäädännön muutosten edellyttämät korjaukset ja säädösviitauksia ehdotetaan muutettaviksi vastaamaan muuttuneen lainsäädännön sisältöä. Pykälän 1 kohdassa ehdotetaan säädettäväksi, että tukeen ei olisi oikeutta henkilöillä, jotka saavat kansaneläkelain (568/2007) tai työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelakien mukaista vanhuuseläkettä tai varhennettua vanhuuseläkettä. Pykälän 3 kohdassa säädettäisiin, että tukeen eivät olisi oikeutettuja ne henkilöt, jotka saavat työntekijän eläkelain voimaannanolain (396/2006) 28 §:ssä tarkoitettua työttömyyseläkettä taikka vastaavaa kansaneläkelain mukaista eläkettä tai rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä annetun lain (13/1982) mukaista eläkettä. Pykälän 4 kohdassa ehdotetaan säädettäväksi, että tukeen ei olisi oikeutta niillä henkilöillä, jotka saavat maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaista luopumistukea tai maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) mukaista luopumistukea. Pykälän 5 kohdassa säädettäisiin, että tukeen ei olisi oikeutta niillä henkilöillä, jotka saavat samaan koulutukseen Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) tai työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa tai täyttä ansionmenetykskorvausta tapaturmavakuutuslain perusteella korvat-

tavasta kuntoutuksesta annetun lain (625/1991) tai liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla taikka sotilasvammalain (404/1948) tai sotilastapaturmalain (1211/1990) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella. Pykälän 6 kohdan mukaan tukeen eivät olisi oikeutettuja ne hakijat, jotka saavat työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista työttömyysetuutta. Pykälän 10 kohdan mukaan tuen myöntämisen estäisi vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaisen vuorottelukorvauksen saaminen. Pykälän 13 kohdassa ehdotetaan säädettäväksi, että tukeen ei olisi oikeutta niillä henkilöillä, jotka saavat julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) mukaista osa-aikalisää.

12 §. Aikuiskoulutustuen määrä. Aikuiskoulutustuen tasoa ehdotetaan korotettavaksi siten, että se vastaisi työttömyyspäivärahan määrää ilman lapsikorotuksia, ylläpitokorvauksia ja työttömille koulutusajalta maksettavaa korotusosaa. Aikuiskoulutustuen taso määräytyisi työttömyyspäivärahaa vastaavalla tavalla. Tässä tasossa tuki olisi riittävän korkea, jotta se kannustaisi osaamisen kehittämiseen työuran aikana. Taso olisi korkeampi kuin vuorotteluvapaan ajalta maksettava korvaus, koska kyseessä on aktiivijalta maksettava etuus. Etuuden taso olisi kuitenkin työttömille maksettavia etuuksia alempi, koska opiskelun aloittaminen perustuu työntekijän omaan päätökseen, jolloin hän on voi etukäteen varautua opiskelun aiheuttamiin taloudellisiin menetyksiin. Ero työttömän ja työssä olevan opiskelun aikana saatavissa etuuksissa ei kuitenkaan olisi liian suuri, jotta tuen taso ei heikentäisi motivaatiota työssäolon aikaiseen opiskeluun. Aikuiskoulutustuen taso määräytyisi kuten työttömyyspäivärahasa. Tuen perusosa olisi vuoden 2001 indeksitasossa 22,22 euroa arkipäivältä. Indeksitaso olisi määritelty kuten työttömyysturvalaissa. Perusosan määrää korotettaisiin siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa säädetään. Ansiotuki muodostuisi täydestä perusosasta sekä ansio-osasta. Ansio-osa olisi 45 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perusosa, ansio-osa olisi tämän rajan ylittävän päiväpalkan osalta 20 prosenttia. Ansio-osan perusteena oleva

palkka laskettaisiin koulutusta edeltäneen työ-, virka- tai muun palvelussuhteen vakiintuneista ansioista yhden vuoden ajalta hakemuskuukautta edeltäneen kalenterikuukauden lopusta lukien. Tämä vuoden aika voisi koostua useasta erillisestä jaksosta, jos henkilö on ollut pois työstä esimerkiksi perhevapaiden, opiskelun, sairauden, laitoshoidon, työttömyyden tai muun vastaavan syyn vuoksi. Ansio-osan perusteena olevaa palkkaa koskeva ratkaisu koskisi koko hakemuksen mukaista koulutuskokonaisuutta. Ansio-osaa ei määriteltäisi uudelleen, vaikka henkilö olisi tuettuun koulutuskokonaisuuteen kuuluvien opintojaksojen välillä työssä yli vuoden ajan. Yrittäjälle aikuiskoulutustuki maksettaisiin perusosan suuruisena. Muunnettaessa kuukausipalkkaa päiväpalkaksi tai päivävastoin ansio-osan määrittelyä varten, katsottaisiin kuukauteen sisältyvän 21,5 arkipäivää. Ansio-osan perusteena olevan palkan määrittämisessä noudatettaisiin muilta osin sitä, mitä työttömyysturvalain 6 luvun 4 §:ssä on säädetty.

12 a §. Soviteltu aikuiskoulutustuki. Pykälä on kokonaan uusi. Sen 1 momentissa säädettäisiin siitä, kenellä on oikeus saada soviteltua aikuiskoulutustukea.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin suojaosasta. Sovittelussa ehdotetaan otettavaksi käyttöön suojaosa, jonka alle jäävät tulot eivät vähentäisi tuen määrää. Suojaosan määrä olisi 127 euroa kuukaudessa. Neljän peräkkäisen kalenteriviikon sovitte-lujaksoa käytettäessä suojaosa olisi 118 euroa eli neljää viikkoa vastaava osa kuukauden suojaosasta. Sovittelujakso olisi kuukausi tai neljä viikkoa. Kuukausipalkkaa saavalle tuen saajalle tuki maksettaisiin kuukauden ja kahden viikon välein palkan saavalle neljän viikon sovitte-lujaksoa käyttäen. Aika, jolta tuen saajalle maksettaisiin soviteltua aikuiskoulutustukea kuluttaisi tukiaikaa täysimääräisesti.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi tulojen vaikutuksesta aikuiskoulutustueen. Opiskelun aikaisten tulojen sovitte-lussa siirryttäisiin järjestelmään, jossa tulot asteittain pienentävät aikuiskoulutustuen määrää. Työttömyysturvalain 4 luvun 7 §:ssä lueteltuja etuoikeutettuja eläke- ja sosiaaliturvaetuksia ei vähennettäisi aikuiskoulutustuesta. Sovittelussa tulona otettaisiin

huomioon palkka ja muu ansiotulona pidettävä vastike, joka on saatu korvauksena työstä. Soviteltavina ansioina pidettäisiin myös työaikapankkiin säästettyjä tai sieltä nostettuja ansioita. Sovittelussa huomioon otettavat tulot määräytyisivät työttömyysturvalain 4 luvun 4 §:n 1 ja 3 momentin mukaisesti. Sovittelun aikuiskoulutustuen määrää laskettaessa vähennettäisiin ensin suojaosan määrä hakijan sovittelujakson aikaisista tuloista ja saatu erotus kerrottaisiin luvulla 0,8. Edellä mainitulla laskutoimituksella saatu luku vähennettäisiin 12 §:n mukaisesta täyden aikuiskoulutustuen määrästä. Näin saatu erotus olisi sovitellun aikuiskoulutustuen määrä.

Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös määrältään pienten kuukausittaisten tukierien maksamatta jättämisestä. Lähtökohta olisi, että alle 100 euroa pienempiä kuukausikohtaisia tukia ei maksettaisi. Tuki maksettaisiin kuitenkin, jos hakija sitä nimenomaisesti pyytäisi Koulutusrahastolta. Alle aikuiskoulutustuen perusosan jääviä kuukausittaisia tukieriä ei kuitenkaan maksettaisi edes hakijan sitä pyytäessä. Pienten tukierien maksamatta jättäminen on yleensä hakijan edun mukaista, koska tällöin tukiaikaa säästy myöhempää käyttöä varten.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin laskutavasta, jota noudatetaan muunnettaessa kuukautta kohti laskettua etuutta päiväetuudeksi tai päinvastoin. Tällöin kuukauteen katsottaisiin aina sisältyvän 21,5 tukipäivää.

14 §. Tukikauden kesto. Aikuiskoulutustuen kesto ehdotetaan muutettavaksi kiinteäksi. Kahdeksan vuoden työhistorialla olisi oikeus saada tukea 18 kuukauden ajan. Enimmäistukiaika olisi tukipäivinä määriteltynä 387 tukipäivää. Tukiaika voisi olla yhtenäinen tai jakautua useisiin jaksoihin työuran aikana. Jaksojen tulisi olla vähintään kahden kuukauden pituisia. Tukiaika kuluisi täysimääräisesti, vaikka tuki saataisiin soviteltuna muiden tulojen kanssa. Lain muutos ei tarkoittaisi uutta 18 kuukauden tukijaksoa niille, jotka ovat saaneet aikuiskoulutustukea voimassa olevan lain mukaisesti, vaan aikaisempi tukiaika vähentäisi 18 kuukauden kiintiötä.

15 §. Etuudensaajan oma rahoitusosuus eräissä tapauksissa. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Koska aikuiskoulutustuen etukä-

teiskäyttöä koskevat säännökset ehdotetaan kumottaviksi, ei etuudensaajan omasta rahoitusosuudesta ole enää tarpeen säätää laissa.

17 §. Etuutta koskeva päätös. Pykälässä säädetään niistä toimenpiteistä, joista Koulutusrahaston on annettava valituskelpoinen päätös. Tuen etukäteiskäyttömahdollisuudesta luopumisesta johtuen poistettaisiin pykälän 1 momentista säännös tuen saajan oman rahoitusosuuden perinnästä annettavasta päätöksestä. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin säännös siitä, että etuuden indeksitarkistuksesta ei annettaisi päätöstä, ellei hakija sitä erikseen vaadi. Tuen perusosan määrää korotettaisiin vuosittain siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa säädetään. Koska kyseessä on vuosittain tehtävä tekninen etuuden määrän tarkistus, ei ole tarkoituksenmukaista antaa siitä jokaiselle etuuden saajalle erillistä päätöstä.

17 a §. Yrittäjän aikuiskoulutustuen myöntäminen. Pykälä on kokonaan uusi. Siinä ehdotetaan säädettäväksi, että aikuiskoulutustukea myönnettäisiin yrittäjälle hakemuksen perusteella, jos yrittäjän opiskelun aikainen verotus ei ole vielä valmistunut. Päätöksessä ilmoitettaisiin ansiovertailun perusteena käytettävän tulon määrä. Valituskelpoinen päätös voitaisiin antaa ilman erillistä hakemustaan jälkeen, kun opiskelun aikainen verotus on valmistunut. Voimassa olevan lain mukainen menettely, jossa yrittäjä hakee tukea jälkikäteen vähintään kolmen kuukauden tarkastelujakson päätyttyä ei ole tarkoituksenmukainen ja vaikeuttaa yrittäjän toimeentuloa opiskelun alkuvaiheessa.

18 §. Ennakkopäätös. Kiinteään 18 kuukauden tukiaikaan siirtymisen johdosta pykälästä ehdotetaan poistettavaksi maininta oikeudesta saada ennakkopäätös tukikauden kestosta.

19 §. Aikuiskoulutustuen maksaminen. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin aikuiskoulutustuen maksamisesta 5 §:n ja 5 a §:n perusteella. Näillä perusteilla tuki maksettaisiin hakemuksen perusteella ilman jälkikäteen tehtyä erillistä hakemusta. Momenttiin sisältyvä pykäläviittaus ehdotetaan muutettavaksi lain rakenteen muuttumisen johdosta. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin aikuiskoulutustuen maksamisesta 12 a §:n perusteella. Lain 12 a §:n mukainen soviteltu tuki mak-

settaisiin jälkikäteen tehdyn erillisen hakemuksen perusteella. Momenttiin sisältyvät pykäläviittaukset ehdotetaan muutettaviksi vastaamaan ehdotettuja muutoksia. Maksamista koskevan hakemuksen tekemistä koskevassa kohdassa muutettaisiin ilmaisu tarkastelujakso ilmaisuksi sovittelujakso. Sovittelujakso olisi kuukausi tai neljä kalenteriviikkoa. Tuen maksamista koskeva hakemus olisi tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua sovittelujakson päättymisestä. Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös siitä, että aikuiskoulutustukea maksettaessa täyteen kalenterikuukauteen katsotaan sisältyvän 21,5 tukipäivää.

20 §. Aikuiskoulutustuen maksamisen lakauttaminen ja keskeyttäminen. Tuen maksamisen keskeyttämistä koskevaa kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että yrittäjän aikuiskoulutustuen maksaminen keskeytettäisiin, jos tuen saajan tulot ylittäisivät 5 a §:ssä säädetyn määrän.

30 §. Rahoitus. Soviteltua aikuiskoulutustukea koskevan säännöksen johdosta ehdotetaan aikuiskoulutustuen rahoitusta koskevaan pykälään lisättäväksi uusi 2 momentti. Maksettaessa soviteltua tukea, maksettaisiin valtion varoista se määrä, joka vastaa perusosan suhteellista osuutta täydestä tuesta. Muutoksen johdosta valtion ja koulutusrahaston suhteelliset rahoitusosuudet olisivat samat sovitellun tuen kohdalla kuin täydessä tuessa.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä toukokuuta 2010. Aikuiskoulutustuki myönnettäisiin tämän lain mukaisin ehdoin 1 päivästä elokuuta 2010 lukien. Kolmen kuukauden siirtymäaikana Koulutusrahasto voisi tehdä ehdotetun lain mukaisia päätöksiä aikuiskoulutustuen myöntämisestä 1 päivästä elokuuta 2010 lukien. Myös voimassa olevan lain perusteella myönnetyn aikuiskoulutustuen määrä muutettaisiin 1 päivästä elokuuta lukien ehdotetun lain mukaiseksi. Jaksottaisen opintovapaan osalta tuen määrä muutettaisiin kuitenkin vasta tarkastelujakson pää-

tyttyä. Tarkastelujakso voisi kestää enintään kolme kuukautta siitä päivästä lukien, jolloin aikuiskoulutustuki myönnetään ehdotetun lain mukaisin ehdoin. Jaksottaisen opintovapaan perusteella aikuiskoulutustukea voitaisiin siten maksaa voimassa olevan lain mukaisesti 31 päivään lokakuuta 2010 asti. Voimassa olevan lain mukaista tuen perusteena olevan palkan määrittelyä ei muutettaisi ennen tukikauden päättymistä. Mikäli tuen määrä ehdotetun lain mukaan määriteltynä kuitenkin laskisi, maksettaisiin tuki etuuden myöntämisestä koskevan päätöksen mukaisena tukikauden loppuun asti. Tuen muuttamisesta lähetettäisiin ilmoitus tuen saajalle, mutta ei annettaisi uutta valituskelpoista päätöstä. Aikaisemman lain perusteella maksettu aikuiskoulutustuki vähentäisi ehdotetun lain mukaista 18 kuukauden enimmäistukiaikaa täysimääräisesti. Laskettaessa työssäoloaikaa lain voimaantuloa edeltävältä ajalta, sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita sääddöksiä. Siten vuoden 2006 loppuun asti tuen ansainta-aika määriteltäisiin työssäoloajan perusteella vuosittaisten ansioiden sijasta. Voimassa olevan lain mukaisia aikuiskoulutustuen etukäteiskäytön takaisinperintää koskevia säännöksiä ei sovellettaisi ehdotetun lain voimaantulon jälkeen. Voimassa olevan lain mukaisesti oikeuden aikuiskoulutustukeen 5–8 vuoden työssäoloajalla saaneiden henkilöiden oikeus tukeen säilyisi lainmuutoksesta huolimatta.

3. Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Esityksessä ei ehdoteta voimassa olevaan lainsäädäntöön nähden sellaisia muutoksia, joilla olisi merkitystä arvioitaessa esitystä perusoikeuksien kannalta. Hallituksen käsityksen mukaan ehdotettu laki voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Laki aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 28 päivänä joulukuuta 2000 aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000) 8—10 ja 15 §, sellaisena kuin niistä on 15 § osaksi laissa 355/2004,
muutetaan 2 ja 3 §, 5—7 §, 11 §, 12 §:n 1 ja 3 momentti, 14 §, 17 §:n 1 momentti, 18 §, 19 §:n 1—3 momentti sekä 20 §,
 sellaisina kuin niistä ovat 7 § laissa 1253/2006 ja 12 §:n 1 momentti laissa 1152/2003, sekä *lisätään* lakiin uusi 5 a, 12 a ja 17 a § ja 30 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

2 §

Etuudet

Etuutena myönnetään tässä laissa säädettyin edellytyksin aikuiskoulutustukea korvaukseksi opiskelun aikaisesta ansionmenetyksestä. Lisäksi voidaan myöntää opintotukilain (65/1994) mukainen opintolainan valtiontakaus.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) palkansaajalla työsuhteessa, virkasuhteessa tai muussa vastaavassa palvelussuhteessa olevaa henkilöä;
- 2) yrittäjällä henkilöä, joka päätointaansa varten on yrittäjän eläkelain (1272/2006) tai maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) mukaisesti velvollinen ottamaan sanottujen lakien mukaisen vakuutuksen; sekä
- 3) tukikaudella aikuiskoulutustuella tuettavaa koulutusaikaa.

5 §

Palkansaajan aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytykset

Palkansaajan aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksenä on, että

- 1) henkilöllä on 7 §:n mukaista työssäoloaikaa tukikauden alkamiseen mennessä vähintään kahdeksan vuotta;
- 2) päätoiminen palvelussuhde samaan työnantajaan on tukikauden alkamiseen men-

nessä kestänyt yhdessä tai useammassa jaksossa vähintään vuoden;

3) henkilö on opintovapaalaissa (273/1979) tarkoitettulla opintovapaalla tai vastaavalla työnantajan kanssa muuten sovitulla vapaalla koulutuksen perusteella; ja

4) työstä poissaolo 6 §:n mukaisen koulutuksen johdosta kestää yhtäjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta tai jos koulutus ei ole yhtäjaksoista, se kestää useammassa jaksossa yhteensä vähintään 43 päivää.

Henkilö ei menetä oikeuttaan palkansaajan aikuiskoulutustukeen, jos hänen työsuhteensa irtisanotaan tukikauden alkamisen jälkeen hänestä itsestään riippumattomista syistä.

5 a §

Yrittäjän aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytykset

Yrittäjän aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) yrittäjällä on 7 §:n mukaista työssäoloaikaa tukikauden alkamiseen mennessä vähintään kahdeksan vuotta;

2) yrittäjä on välittömästi ennen tukikauden alkamista toiminut vähintään vuoden 3 §:ssä tarkoitettuna yrittäjänä;

3) opiskelu 6 §:n mukaisessa koulutuksessa kestää yhdenjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta tai jos koulutus ei ole yhdenjaksoista, se kestää useammassa jaksossa yhteensä vähintään 43 päivää; ja

4) yrittäjän tukikauden aikaiset yritystoiminnan ansiot ovat vähentyneet vähintään kolmasosalla verrattuna viimeiseen ennen opiskelun alkua toimitettuun verotukseen.

Yrittäjällä ei ole oikeutta saada aikuiskoulutustukea, jos hänen tukikauden aikaiset muut kuin yritystoiminnasta saadut ansiotulonsa ylittävät kolme neljäsosaa yrittäjälle maksetun aikuiskoulutustuen määrästä.

Ansiotulojen aleneminen arvioidaan jälkikäteen yrittäjän verotustietojen perusteella. Ansiotuloina pidetään niitä tuloja, joita tuloverolaissa (1535/1992) ei ole määritelty pääomatuloiksi.

6 §

Aikuiskoulutustukeen oikeuttava koulutus

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää päätoimisesti opiskelevalle henkilölle, joka osallistuu:

1) sellaiseen opetusministeriön toimialaan kuuluvaan ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998), ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998), ammattikorkeakouluissa (351/2003) tai yliopistolaissa (558/2009) tarkoitettuun koulutukseen, joka johtaa ammatilliseen perustutkintoon, ammattitutkintoon, erikoisammattitutkintoon tai yliopistoissa tai ammattikorkeakouluissa suoritettavaan tutkintoon, edellä tarkoitettujen tutkintojen osien suorittamiseen taikka on edellä sanottujen lakien mukaista lisä- ja täydennyskoulutusta;

2) sellaiseen vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaiseen koulutukseen, joka on ammatillista osaamista ja pätevyyttä lisäävää;

3) muun ministeriön toimialaan kuuluvaan ammatillisesti suuntautuneeseen koulutukseen;

4) perusopetuslaissa (628/1998) tai lukioissa (629/1998) tarkoitettuun koulutukseen, jos sen puuttuminen on ammatillisen kehittymisen esteenä; tai

5) 1—3 kohdassa tarkoitettuihin opintoihin ulkomailla.

Kieliopinnot oikeuttavat aikuiskoulutustukeen, jos ne ovat 1 momentissa tarkoitettulla tavalla järjestettyjä ja kehittävät tai täydentävät hakijan ammattitaitoa.

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää myös 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja opintoja vastaaviin opintoihin Ahvenanmaalla.

7 §

Työssäoloajan laskenta

Työssäoloaika lasketaan työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelakien alaisten ansioiden perusteella.

Työssäolokuukausien lukumäärä saadaan jakamalla kunkin kalenterivuoden ansiot euroina luvulla 940. Kalenterivuosisuhteellinen osamäärä pyöristetään alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12. Eri vuosien osamäärät lasketaan yhteen.

Työssäoloaikaa laskettaessa työhön rinnastettavana aikana otetaan lisäksi huomioon sellainen täysi kalenterikuukausi:

1) jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa;

2) jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitopaalla taikka suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta; tai

3) jona henkilö on ollut työkyvyttömyyden saaden työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen lakien perusteella eläkettä, kuntoutustukea tai tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaista tapaturmaeläkettä.

Työssäoloajasta enintään kaksi vuotta voi olla 3 momentissa tarkoitettua työhön rinnastettavaa aikaa.

11 §

Aikuiskoulutustuen saamisen rajoitukset

Aikuiskoulutustukea ei myönnetä sille, joka:

1) saa kansaneläkelain (568/2007) tai työntekijän eläkelain 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelakien mukaista vanhuuseläkettä tai varhennettua vanhuuseläkettä;

2) saa täyden työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa eläkettä tai kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä;

3) saa työntekijän eläkelain voimaantulon (396/2006) 28 §:ssä tarkoitettua työttömyyseläkettä taikka vastaavaa kansaneläkelain mukaista eläkettä tai rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä annetun lain (13/1982) mukaista eläkettä;

4) saa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaista luopumistukea tai maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) mukaista luopumistukea;

5) saa samaan koulutukseen Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) tai työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa taikka saa täyttä ansionmenetykskorvausta tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (625/1991) tai liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla taikka sotilasvammalain (404/1948) tai sotilastapaturmalain (1211/1990) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella;

6) saa työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista työttömyysetuutta;

7) suorittaa varusmies- tai siviilipalvelusta;

8) suorittaa vankeusrangaistusta ja opiskelee rangaistuslaitoksessa;

9) saa vieraan valtion opintotukea, jota myönnetään maassa pysyvästi asuvalle;

10) saa vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaista vuorottelukorvausta;

11) saa opintotukilain mukaista opintorahaa tai asumislisää;

12) saa sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa;

13) saa julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) mukaista osa-aikalisää;

14) saa valtion virkamieslain (750/1994) 76 §:n mukaista toistuvaa korvausta;

15) saa valtion virkamieslain 75 §:ssä ja valtion virkamieslain voimaanpanolain (756/1986) 3 ja 15 §:ssä tarkoitettua lakkautuspalkkaa.

12 §

Aikuiskoulutustuen määrä

Palkansaajan aikuiskoulutustuki muodostuu perusosasta ja ansio-osasta. Perusosa on 22,22 euroa päivältä. Ansio-osa on 45 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 20 prosenttia. Aikuiskoulutustuki on enintään 90 prosenttia tuen perusteena olevasta päivä-

palkasta, kuitenkin vähintään perusosan suuruinen. Yrittäjän aikuiskoulutustuki maksetaan perusosan suuruisena.

Aikuiskoulutustuen ansio-osan perusteena oleva palkka lasketaan tukikautta edeltäneen työ-, virka- tai muun palvelussuhteen vakiintuneista ansioista yhteensä vuoden ajalta laskettuna hakemuskuukautta edeltäneen kalenterikuukauden lopusta lukien. Muilta osin ansio-osan perusteena olevan palkan määrittämiseen sovelletaan, mitä työttömyysturvalain 6 luvun 4 §:ssä säädetään.

12 a §

Soviteltu aikuiskoulutustuki

Soviteltoon palkansaajan aikuiskoulutustukeen on tässä laissa säädetyin edellytyksin oikeus osa-aikaisesti opiskelevalla henkilöllä, joka saa lakisääteistä etuutta, palkkaa tai muuta tuloa. Yrittäjällä ei ole oikeutta saada soviteltua aikuiskoulutustukea.

Täyden suojaosan määrä on 127 euroa kuukaudessa. Kuukauden sijasta sovittelujaksiona voidaan käyttää myös neljää peräkkäistä kalenteriviikkoa, jolloin suojaosa on vastaava osuus täyden suojaosan määrästä.

Soviteltu aikuiskoulutustuki lasketaan siten, että aikuiskoulutustuki ja 80 prosenttia saadun tulon suojaosan ylittävistä osasta voivat kuukaudessa yhteensä nousta määrään, joka aikuiskoulutustukena olisi muutoin voitu maksaa. Tällöin ei kuitenkaan oteta huomioon niitä eläkkeitä ja sosiaalietuuksia, joita työttömyysturvalain 4 luvun 7 §:n mukaan ei vähennetä työttömyyspäivärahasta. Aikuiskoulutustuen sovittelussa huomioon otettavaan tuloon sovelletaan mitä työttömyysturvalain 4 luvun 4 §:n 1 ja 3 momentissa säädetään.

Jos henkilölle aikuiskoulutustukena kuukaudelta maksettava määrä olisi pienempi kuin 100 euroa, tukea ei makseta, ellei hakija sitä nimenomaisesti vaadi. Jos henkilölle aikuiskoulutustukena kuukaudelta maksettava määrä olisi pienempi kuin aikuiskoulutustuen perusosa, tukea ei makseta.

Muutettaessa 3 momentissa tarkoitettua kuukautta kohti laskettua etuutta päivätuu-

deksi tai päinvastoin katsotaan kuukauteen sisältyvän 21,5 päivää.

14 §

Tukikauden kesto

Aikuiskoulutustukea maksetaan enintään 18 kuukauden ajalta. Tähän tukiaikaan on oikeus kerran työuran aikana yhdessä tai useassa osassa.

17 §

Etuutta koskeva päätös

Etuuden myöntämisestä, epäamisestä ja takaisinperinnästä on annettava hakijalle kirjallinen päätös. Päätöstä ei anneta, jos etuuden tarkistaminen johtuu yksinomaan indeksitarkistuksesta tai muusta vastaavasta lain tai asetuksen nojalla suoraan määräytyvästä perusteesta, ellei hakija tätä päätöstä erikseen vaadi. Hakijan tulee pyytää päätöstä indeksitarkistuksen perusteella 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tuen määrän tarkistamisesta tiedon. Hakijan katsotaan saaneen muutoksen tiedokseen seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu hänen ilmoittamallaan osoitteella, jollei muuta näytetä.

17 a §

Yrittäjän aikuiskoulutustuen myöntäminen

Aikuiskoulutustukeen oikeutetulle yrittäjälle voidaan myöntää aikuiskoulutustukea hakemuksen perusteella, jos 5 a §:n 1 momentin 4 kohdassa mainittu verotus ei ole vielä valmistunut. Valituskelpoinen päätös annetaan ilman erillistä hakemusta, kun verotus on valmistunut.

18 §

Ennakkopäätös

Koulutuksen määrittelystä 6 §:n mukaisesti aikuiskoulutustukeen oikeuttavaksi koulutukseksi ja aikuiskoulutustuen myöntämisen

edellytyksenä olevan 5 ja 5 a §:n mukaisen työssäoloajan täyttymisestä on henkilön pyynnöstä annettava sitova ennakkopäätös jona ennen koulutuksen alkamista henkilön tultua hyväksytyksi koulutukseen.

19 §

Aikuiskoulutustuen maksaminen

Jos aikuiskoulutustuen maksamisen peruste on 5 §:n mukainen työstä poissaolo tai 5 a §:n mukainen opiskelu, aikuiskoulutustukea maksetaan 16 §:ssä tarkoitetun hakemuksen ja sen perusteella annetun päätöksen mukaisesti ilman jälkikäteen tehtyä erillistä hakemusta. Henkilön tulee tuen maksamista varten toimittaa rahastolle selvitys 5 §:ssä tarkoitetusta työsuhteesta ja opintovapaasta tai muusta palkattomasta vapaasta opiskelun perusteella. Aikuiskoulutustuki myönnetään aikaisintaan hakemuksen saapumiskuukautta edeltävän kuukauden alusta.

Jos aikuiskoulutustuen maksamisen peruste on 12 a §:n mukainen osa-aikainen opiskelu, aikuiskoulutustukea maksetaan jälkikäteen tehdyn erillisen hakemuksen perusteella. Hakemukseen on liitettävä selvitys 5 §:ssä tarkoitetusta työsuhteesta, opintovapaasta tai muusta palkattomasta vapaasta opiskelun perusteella sekä 12 a §:ssä tarkoitetuista opiskelun aikaisista ansioista. Maksamista koskeva hakemus on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua 12 a §:ssä tarkoitetun sovittejakson päättymisestä.

Aikuiskoulutustuki maksetaan enintään viideltä päivältä kalenteriviikossa. Aikuiskoulutustukea maksettaessa katsotaan täyteen kalenterikuukauteen sisältyvän 21,5 tukipäivää.

20 §

Aikuiskoulutustuen maksamisen lakkauttaminen ja keskeyttäminen

Aikuiskoulutustuen maksaminen lakkauteen siitä päivästä lukien, jona henkilö on keskeyttänyt koulutuksen tai koulutus on päätetty keskeyttää. Tuen maksaminen yrittäjälle keskeytetään lisäksi, jos tämän tulot

ylittävät 5 a §:ssä säädetyn määrän. Jos on muutoin perusteltua syytä olettaa, että aikuiskoulutustuki olisi lakkautettava tai keskeytettävä, voidaan sen maksaminen keskeyttää, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Tuen maksaminen voidaan keskeyttää myös henkilön pyynnöstä.

30 §

Rahoitus

Jos aikuiskoulutustuki maksetaan 12 a §:n mukaisesti soviteltuna, valtion varoista maksetaan se määrä, joka vastaa perusosan suhteellista osuutta kustakin täydestä 12 §:n mukaan määräytyvästä aikuiskoulutustuesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2010.

Aikuiskoulutustuki myönnetään tämän lain mukaisin ehdoin 1 päivästä elokuuta 2010 lukien.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan lain perusteella myönnetyn aikuiskoulutustuen määrä muutetaan ilman hakemusta tämän lain mukaiseksi 1 päivästä elokuuta 2010 tai tämän jälkeen tarkastelujakson päättyttyä, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua.

Tuen perusteena olevan palkan määrittelyä ei muuteta ennen tukikauden loppumista. Jos

tuki tämän lain mukaan määriteltynä laskisi, voidaan tuki maksaa tukikauden loppuun asti tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta lakia soveltaen.

Tämän lain 14 §:n mukaista tukiaikaa määritettäessä otetaan huomioon myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan lain mukaisesti käytetty aikuiskoulutustukiaika.

Laskettaessa työssäoloaikaa tämän lain voimaantuloa edeltävältä ajalta, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olevia säädöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan lain 15 §:n mukaista takaisinperintää aikuiskoulutustuen etukäteiskäytön perusteella ei suoriteta tämän lain tultua voimaan.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan lain 7 ja 14 §:n perusteella aikuiskoulutustukeen 5—8 vuoden työssäoloajan perusteella oikeutetut henkilöt säilyttävät oikeutensa aikuiskoulutustukeen tämän lain tultua voimaan.

Aikuiskoulutustuen perusosan määrää korotetaan siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään. Edellä 12 §:n 1 momentissa mainittu perusosan määrä vastaa sitä kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammiukuussa maksettujen kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 15 päivänä syyskuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

Laki aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 28 päivänä joulukuuta 2000 aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000) 8—10 ja 15 §, sellaisena kuin niistä on 15 § osaksi laissa 355/2004,
muutetaan 2 ja 3 §, 5—7 §, 11 §, 12 §:n 1 ja 3 momentti, 14 §, 17 §:n 1 momentti, 18 §, 19 §:n 1—3 momentti sekä 20 §,
 sellaisina kuin niistä ovat 7 § laissa 1253/2006 ja 12 §:n 1 momentti laissa 1152/2003, sekä *lisätään* lakiin uusi 5 a, 12 a ja 17 a § ja 30 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Etuudet

Etuutena myönnetään tässä laissa säädettyin edellytyksin aikuiskoulutustukea. Lisäksi voidaan myöntää opintotukilain (65/1994) mukainen opintolainan valtiontakaus.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *palkansaajalla* työsuhteessa, virkasuhteessa tai muussa vastaavassa palvelussuhteessa olevaa henkilöä;

2) *yrittäjällä* henkilöä, joka päätointaan varten on yrittäjien eläkelain (468/1969) tai maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) mukaisesti velvollinen ottamaan sanottujen lakien mukaisen vakuutuksen

3) *tukikuukaudella* kuukauden ajanjaksoa, jonka ajalta henkilölle maksetaan aikuis-koulutustukea;

sekä

4) *tukikaudella* aikuiskoulutustuella tuettavaa koulutusaikaa.

Ehdotus

2 §

Etuudet

Etuutena myönnetään tässä laissa säädettyin edellytyksin aikuiskoulutustukea *korvaukseksi opiskelun aikaisesta ansionmenetyksestä*. Lisäksi voidaan myöntää opintotukilain (65/1994) mukainen opintolainan valtiontakaus.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *palkansaajalla* työsuhteessa, virkasuhteessa tai muussa vastaavassa palvelussuhteessa olevaa henkilöä;

2) *yrittäjällä* henkilöä, joka päätointaan varten on *yrittäjän eläkelain (1272/2006)* tai *maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006)* mukaisesti velvollinen ottamaan sanottujen lakien mukaisen vakuutuksen; *sekä*

3) *tukikaudella* aikuiskoulutustuella tuettavaa koulutusaikaa.

5 §

Aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytykset

Aikuiskoulutustuki myönnetään 6 §:ssä tarkoitettuun koulutukseen, jos henkilö täyttää 7 §:ssä säädetyn ansainta-aikaa koskevan edellytyksen ja henkilöllä on opiskelun johdosta tapahtuneen 8 §:n mukaisen työstä poissaolon vuoksi ansionmenetystä siten kuin 9 tai 10 §:ssä säädetään.

5 §

Palkansaajan aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytykset

Palkansaajan aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksenä on, että

1) henkilöllä on 7§:n mukaista työssäoloaikaa tukikauden alkamiseen mennessä vähintään kahdeksan vuotta;

2) päätoiminen palvelussuhde samaan työnantajaan on tukikauden alkamiseen mennessä kestänyt yhdessä tai useammassa jaksossa vähintään vuoden;

3) henkilö on opintovapaalla (273/1979) tarkoitettulla opintovapaalla tai vastaavalla työnantajan kanssa muuten sovitulla vapaalla koulutuksen perusteella; ja

4) työstä poissaolo 6 §:n mukaisen koulutuksen johdosta kestää yhtäjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta tai jos koulutus ei ole yhtäjaksoista, se kestää useammassa jaksossa yhteensä vähintään 43 päivää.

Henkilö ei menetä oikeuttaan palkansaajan aikuiskoulutustukeen, jos hänen työsuhteensa irtisanotaan tukikauden alkamisen jälkeen hänestä itsestään riippumattomista syistä.

5 a §

Yrittäjän aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytykset

Yrittäjän aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) yrittäjällä on 7 §:n mukaista työssäoloaikaa tukikauden alkamiseen mennessä vähintään kahdeksan vuotta;

2) yrittäjä on välittömästi ennen tukikauden alkamista toiminut vähintään vuoden 3 §:ssä tarkoitettuna yrittäjänä;

3) opiskelu 6 §:n mukaisessa koulutuksessa kestää yhdenjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta tai jos koulutus ei ole yhdenjaksoista, se kestää useammassa jaksossa yhteensä vähintään 43 päivää; ja

4) yrittäjän tukikauden aikaiset yritystoiminnan ansiot ovat vähentyneet vähintään kolmasosalla verrattuna viimeiseen ennen

opiskelun alkua toimitettuun verotukseen.

Yrittäjällä ei ole oikeutta saada aikuis-koulutustukea, jos hänen tukikauden aikai-set muut kuin yritystoiminnasta saadut ansiotulonsa ylittävät kolme neljäsosaa yrittä-jälle maksetun aikuiskoulutustuen määräs-tä.

Ansiotulojen aleneminen arvioidaan jäl-kikäteen yrittäjän verotustietojen perusteel-la. Ansiotuloina pidetään niitä tuloja, joita tuloverolaisissa (1535/1992) ei ole määritelty pääomatuloiksi.

6 §

Aikuiskoulutustukeen oikeuttava koulutus

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää henkilölle, joka osallistuu:

1) opetusministeriön toimialaan kuuluvaan ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998), ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998), ammattikorkeakouluopinnoista annetussa laissa (255/1995), yliopistolaissa (645/1997) tai vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998) tarkoitettuun koulutukseen, joka johtaa ammatilliseen perustutkintoon, ammattitutkintoon, erikoisammattitutkintoon tai yliopistoissa tai ammattikorkeakouluissa suoritettavaan tutkintoon, edellä tarkoitettujen tutkintojen osien suorittamiseen taikka on edellä sanottujen lakien mukaista lisä- ja täydennyskoulutusta;

2) muun ministeriön toimialaan kuuluvaan ammatillisesti suuntautuneeseen koulutukseen;

3) perusopetuslaissa (628/1998) tai lukio-laissa (629/1998) tarkoitettuun koulutukseen silloin, kun sen puuttuminen on ammatillisen kehittymisen esteenä; tai

4) edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin opintoihin ulkomailla.

Kieliopinnot oikeuttavat aikuiskoulutustukeen, kun ne ovat 1 momentissa tarkoite-

6 §

Aikuiskoulutustukeen oikeuttava koulutus

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää päätoimisesti opiskelevalle henkilölle, joka osallistuu:

1) *sellaiseen* opetusministeriön toimialaan kuuluvaan ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998), ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998), ammattikorkeakoululaissa (351/2003) tai yliopistolaissa (558/2009) tarkoitettuun koulutukseen, joka johtaa ammatilliseen perustutkintoon, ammattitutkintoon, erikoisammattitutkintoon tai yliopistoissa tai ammattikorkeakouluissa suoritettavaan tutkintoon, edellä tarkoitettujen tutkintojen osien suorittamiseen taikka on edellä sanottujen lakien mukaista lisä- ja täydennyskoulutusta;

2) *sellaiseen vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaiseen koulutukseen, joka on ammatillista osaamista ja pätevyyttä lisäävää;*

3) *muun ministeriön toimialaan kuuluvaan ammatillisesti suuntautuneeseen koulutukseen;*

4) *perusopetuslaissa (628/1998) tai lukio-laissa (629/1998) tarkoitettuun koulutukseen, jos sen puuttuminen on ammatillisen kehittymisen esteenä; tai*

5) *1—3 kohdassa tarkoitettuihin opintoihin ulkomailla.*

Kieliopinnot oikeuttavat aikuiskoulutustukeen, jos ne ovat 1 momentissa tarkoite-

tulla tavalla järjestettyjä ja kehittävät tai täydentävät hakijan ammattitaitoa.

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää myös 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja opintoja vastaaviin opintoihin Ahvenanmaalla.

7 §

Aikuiskoulutustuen ansainta-aika

Aikuiskoulutustuen saamisen edellytyksenä on, että henkilö on hankkinut työssäoloaikaa tukikauden alkamiseen mennessä vähintään viisi vuotta. Työssäoloaika lasketaan työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelakien alaisten ansioiden perusteella.

Työssäolokuukausien lukumäärä saadaan jakamalla kunkin kalenterivuoden ansiot luvulla 940. Kalenterivuosi kohtainen osamäärä pyöristetään alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12. Eri vuosien osamäärät lasketaan yhteen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua työssäoloaikaa laskettaessa työhön rinnastettavana aikana otetaan lisäksi huomioon sellainen täysi kalenterikuukausi:

1) jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa;

2) jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla taikka suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta; ja

3) jona henkilö on ollut työkyvytön saaden työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen lakien perusteella eläkettä, kuntoutustukea tai tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaista tapaturmaeläkettä.

Työssäoloajasta enintään neljännes voi olla 3 momentissa tarkoitettua työhön rinnastettavaa aikaa.

tulla tavalla järjestettyjä ja kehittävät tai täydentävät hakijan ammattitaitoa.

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää myös 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja opintoja vastaaviin opintoihin Ahvenanmaalla.

7 §

Työssäoloajan laskenta

Työssäoloaika lasketaan työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelakien alaisten ansioiden perusteella.

Työssäolokuukausien lukumäärä saadaan jakamalla kunkin kalenterivuoden ansiot euroina luvulla 940. Kalenterivuosi kohtainen osamäärä pyöristetään alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12. Eri vuosien osamäärät lasketaan yhteen.

Työssäoloaikaa laskettaessa työhön rinnastettavana aikana otetaan lisäksi huomioon sellainen täysi kalenterikuukausi:

1) jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa;

2) jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla taikka suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta; tai

3) jona henkilö on ollut työkyvytön saaden työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen lakien perusteella eläkettä, kuntoutustukea tai tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaista tapaturmaeläkettä.

Työssäoloajasta enintään kaksi vuotta voi olla 3 momentissa tarkoitettua työhön rinnastettavaa aikaa.

Voimassa oleva laki

8 §

Työstä poissaolo

Aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksenä työ-, virka- tai muussa vastaavassa palvelussuhteessa olevalle henkilölle on, että henkilön päätoiminen palvelussuhde samaan työnantajaan on tukikauden alkamiseen mennessä kestänyt yhdessä tai useamassa jaksossa vähintään vuoden, ja että hän on opintovapaalaisa (273/1979) tarkoitetulla opintovapaalla tai vastaavalla työnantajan kanssa muuten sovitulla vapaalla koulutuksen perusteella.

Henkilö ei menetä oikeuttaan aikuiskoulutustukeen, jos hänen työsuhteensa irtisanoetaan tukikauden alkamisen jälkeen hänestä itsestään riippumattomista syistä.

Aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksenä yritystoimintaa harjoittavalle henkilölle on, että hän on välittömästi ennen tukikauden alkamista toiminut vähintään vuoden 3 §:ssä tarkoitettuna yrittäjänä.

9 §

Yhdenjaksoisen opintovapaan ansionmenetys

Aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö opiskelun vuoksi tapahtuneen yhdenjaksoisen työstä poissaolon vuoksi ei saa palkkaa tai vastaavaa ansiotuloa päätoimestaan vähintään kahden kuukauden ajalta. Ansiotuloksi ei tällöin lueta niitä kohtuullisia luontaisetuja, joiden saaminen jatkuu koulutuksen ajan. Yrittäjällä tulojen aleneminen arvioidaan jälkikäteen tehtävän selvityksen perusteella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ansionmenetystä ei ole sellaisena tukikuukautena, jona henkilöllä on satunnaista tuloa päätoimestaan tai muuta verotettavaa ansiotuloa enemmän kuin kolme neljäsosaa henkilön aikuiskoulutustuen määrästä tukikuukaudessa. Ansiotuloina pidetään niitä tuloja, joita ei ole tuloverolaissa (1535/1992) määritelty pääomatuloiksi.

8 §

Työstä poissaolo

(kumotaan)

9 §

Yhdenjaksoisen opintovapaan ansionmenetys

(kumotaan)

10 §

Jaksottaisen opintovapaan ansionmenetys

Jos henkilön työstä poissaolo koulutuksen johdosta ei ole yhdenjaksoista, tuen maksamisen edellytyksenä on, että mainittu työstä poissaolo kestää yhteensä vähintään kaksi kuukautta ja että henkilön ansiot ovat alentuneet tukikaudella siten, että ansion alenema on vähintään kolmasosa tarkastelujakson aikana. Tarkastelujakson pituus on vähintään kolme kuukautta. Tarkastelujakso lasketaan tuettavan koulutuksen alkamisesta tai edellisen tarkastelujakson päättymisestä lukien.

11 §

Aikuiskoulutustuen saamisen rajoitukset

Aikuiskoulutustukea ei myönnetä sille, joka:

1) saa kansaneläkelain (347/1956) tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen mukaista vanhuuseläkettä, varhennettua vanhuuseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä;

2) saa täyden työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa eläkettä tai kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä;

3) saa työttömyyseläkettä työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen perusteella taikka vastaavaa kansaneläkelain mukaista eläkettä tai rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä annetun lain (13/1982) mukaista eläkettä;

4) saa maatalousyrittäjien eläkelain tai maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain (1317/1990) mukaista sukupolvenvaihdoseläkettä, maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain (1330/1992) mukaista luopumiskorvausta taikka maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaista luopumistukea;

5) saa samaan koulutukseen kuntoutusrahalain (611/1991) tai työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa taikka saa täyttä an-

10 §

Jaksottaisen opintovapaan ansionmenetys

(kumotaan)

11 §

Aikuiskoulutustuen saamisen rajoitukset

Aikuiskoulutustukea ei myönnetä sille, joka:

1) saa kansaneläkelain (568/2007) tai työntekijän eläkelain 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelakien mukaista vanhuuseläkettä tai varhennettua vanhuuseläkettä;

2) saa täyden työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa eläkettä tai kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä;

3) saa työntekijän eläkelain voimaantulon lain (396/2006) 28 §:ssä tarkoitettua työttömyyseläkettä taikka vastaavaa kansaneläkelain mukaista eläkettä tai rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä annetun lain (13/1982) mukaista eläkettä;

4) saa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaista luopumistukea tai maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) mukaista luopumistukea;

5) saa samaan koulutukseen Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) tai

sionmenetykskorvausta tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (625/1991) tai liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla taikka sotilasvammalain (404/1948) tai sotilastapaturmalain (1211/1990) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella;

6) saa työttömyysturvalain (602/1984) mukaista työttömyyspäivärahaa;

7) saa työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) mukaista työmarkkinatukea;

8) on työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaisessa koulutuksessa;

9) suorittaa varusmies- tai siviilipalvelusta;

10) suorittaa vankeusrangaistusta ja opiskelee rangaistuslaitoksessa;

11) saa vieraan valtion opintotukea, jota myönnetään maassa pysyvästi asuvalle;

12) saa vuorotteluvapaakoikeilusta annetun lain (1663/1995) mukaista vuorottelukorvausta;

13) saa työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetussa laissa (1402/1997) tarkoitettua koulutuspäivärahaa;

14) saa opintotukilain mukaista opintorahaa, aikuisopintorahaa tai asumislisää;

15) saa sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa;

16) saa työllisyysasetuksen (1363/1997) mukaista osa-aikalisää;

17) saa valtion virkamieslain (750/1994) 76 §:n mukaista toistuvaa korvausta; taikka

18) saa valtion virkamieslain 75 §:ssä ja valtion virkamieslain voimaanpanolain (756/1986) 3 ja 15 §:ssä tarkoitettua lakkautuspalkkaa.

12 §

Aikuiskoulutustuen määrä

Aikuiskoulutustuki muodostuu perusosasta ja ansio-osasta. Perusosan suuruus on 500 euroa kuukaudessa. Ansio-osan suuruus on 20 prosenttia tuen perusteena olevasta 3 momentissa tarkoitettua palkansaaja-

työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa taikka saa täyttä ansionmenetykskorvausta tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (625/1991) tai liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla taikka sotilasvammalain (404/1948) tai sotilastapaturmalain (1211/1990) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella;

6) saa työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista työttömyysetuutta;

7) suorittaa varusmies- tai siviilipalvelusta;

8) suorittaa vankeusrangaistusta ja opiskelee rangaistuslaitoksessa;

9) saa vieraan valtion opintotukea, jota myönnetään maassa pysyvästi asuvalle;

10) saa vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaista vuorottelukorvausta;

11) saa opintotukilain mukaista opintorahaa tai asumislisää;

12) saa sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa;

13) saa julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) mukaista osa-aikalisää;

14) saa valtion virkamieslain (750/1994) 76 §:n mukaista toistuvaa korvausta; taikka

15) saa valtion virkamieslain 75 §:ssä ja valtion virkamieslain voimaanpanolain (756/1986) 3 ja 15 §:ssä tarkoitettua lakkautuspalkkaa.

12 §

Aikuiskoulutustuen määrä

Palkansaajan aikuiskoulutustuki muodostuu perusosasta ja ansio-osasta. Perusosa on 22,22 euroa päivältä. Ansio-osa on 45 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suu-

jan kuukausipalkasta 2 700 euroon saakka ja sen ylittävältä palkan osalta 15 prosenttia. Yritystoiminnasta saatuja tuloja ei oteta ansio-osassa huomioon.

Aikuiskoulutustuen ansio-osan perusteena oleva palkka lasketaan tukikautta edeltäneen työ-, virka- tai muun palvelussuhteen vakiintuneista ansioista yhteensä vuoden ajalta laskettuna hakemuskuukautta edeltäneen kalenterikuukauden lopusta lukien. Jos jaksottaisen opintovapaan ansionmenetystä haetaan jälkikäteen, ansiot otetaan huomioon yhteensä vuoden ajalta laskettuna 10 §:ssä tarkoitettua tarkastelujaksoa edeltäneen kalenterikuukauden lopusta lukien. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin ansio-osan perusteena olevan palkan määrittämisestä.

remppi kuin 105-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 20 prosenttia. Aikuiskoulutustuki on enintään 90 prosenttia tuen perusteena olevasta päiväpalkasta, kuitenkin vähintään perusosan suuruinen. Yrittäjän aikuiskoulutustuki maksetaan perusosan suuruisena.

Aikuiskoulutustuen ansio-osan perusteena oleva palkka lasketaan tukikautta edeltäneen työ-, virka- tai muun palvelussuhteen vakiintuneista ansioista yhteensä vuoden ajalta laskettuna hakemuskuukautta edeltäneen kalenterikuukauden lopusta lukien. Muilta osin ansio-osan perusteena olevan palkan määrittämiseen sovelletaan, mitä työttömyysturvalain 6 luvun 4 §:ssä säädetään.

12 a §

Soviteltu aikuiskoulutustuki

Soviteltuun palkansaajan aikuiskoulutustukeen on tässä laissa säädetyin edellytyksin oikeus osa-aikaisesti opiskelevalla henkilöllä, joka saa lakisääteistä etuutta, palkkaa tai muuta työtuloa. Yrittäjällä ei ole oikeutta saada soviteltua aikuiskoulutustukea.

Täyden suojaosan määrä on 127 euroa kuukaudessa. Kuukauden sijasta sovittelujaksona voidaan käyttää myös neljää peräkkäistä kalenteriviikkoa, jolloin suojaosa on vastaava osuus täyden suojaosan määrästä.

Soviteltu aikuiskoulutustuki lasketaan siten, että aikuiskoulutustuki ja 80 prosenttia saadun tulon suojaosan ylittävästä osasta voivat kuukaudessa yhteensä nousta määrään, joka aikuiskoulutustukena olisi muutoin voitu maksaa. Tällöin ei kuitenkaan oteta huomioon niitä eläkkeitä ja sosiaalietuuksia, joita työttömyysturvalain (1290/2002) 4 luvun 7 §:n mukaan ei vähennetä työttömyyspäivärahasta. Aikuiskoulutustuen sovittelussa huomioon otettavaan tuloon sovelletaan mitä työttömyystur-

valain 4 luvun 4 §:n 1 ja 3 momentissa säädetään.

Jos henkilölle aikuiskoulutustukena kuukaudelta maksettava määrä olisi pienempi kuin 100 euroa, tukea ei makseta, ellei hakija sitä nimenomaisesti vaadi. Jos henkilölle aikuiskoulutustukena kuukaudelta maksettava määrä olisi pienempi kuin aikuiskoulutustuen perusosa, tukea ei makseta.

Muutettaessa 3 momentissa tarkoitettua kuukautta kohti laskettua etuutta päiväetuudeksi tai päinvastoin katsotaan kuukauden sisältyvän 21,5 päivää.

14 §

Tukikauden kesto

Aikuiskoulutustukea myönnetään henkilön tukikauden alkuun mennessä kertyneen 7 §:n 1 momentin mukaisen ansainta-ajan ja 7 §:n 3 momentin mukaisen työssäoloajan rinnastettavan ajan kultakin täydeltä kuukaudelta 0,8 päivää. Muunnettaessa karttuneita tukipäiviä tukikuukausiksi katsotaan tukikuukauteen sisältyvän 21,5 päivää.

Tukikauden alkamiseen mennessä karttuneen tukikauden lisäksi henkilöllä on oikeus lukea 1 momentissa tarkoitettulla tavalla hyväkseen laskennallinen työssäoloaika tukikauden alkamisesta 60 vuoden ikään saakka. Tämän tukikauden etukäteiskäytön edellytyksenä on, että henkilöllä on tukikauden alkuun mennessä 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua ansainta-aikaa vähintään 10 vuotta.

Myönnettäessä aikuiskoulutustukea uudelle tukikaudelle ei aikaisemmin myönnetyn aikuiskoulutustuen kestossa hyväksi luetta ansainta-aikaa tai laskennallista työaikaa voida ottaa huomioon.

14 §

Tukikauden kesto

Aikuiskoulutustukea maksetaan enintään 18 kuukauden ajalta. Tähän tukiaikaan on oikeus kerran työuran aikana yhdessä tai useassa osassa.

15 §

Etuudensaajan oma rahoitusosuus eräissä tapauksissa

Jos tukikauden jälkeinen aikuiskoulutustuen ansainta-aika jää tukikauden etukäteiskäytön perusteena ollutta 14 §:n 2 momentin mukaista laskennallista työaikaa lyhyemmäksi, rahasto perii aikuiskoulutustuen saaneelta hänen omana rahoitusosuutenaan edellä mainittua erotusta vastaavalta tukikaudelta maksetuista aikuiskoulutustuen ansio-osista kolmasosan. Perittävää määrää koskeva päätös voidaan antaa sen jälkeen, kun henkilöllä on oikeus lain perusteella vanhuuseläkkeeseen. Perinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi taikka jos perittävä määrä on vähäinen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua vertailua tehtäessä ansainta-aikana otetaan huomioon 7 §:n 3 momentissa tarkoitettu rinnastettava aika täysimääräisesti. Lisäksi otetaan huomioon sairausvakuutuslain 27 §:ssä tarkoitettulla tavalla vahvistettu ensisijaisuusaika sekä aika, jolta henkilö on saanut työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen tai kuntoutusrahalain mukaista kuntoutusrahaa taikka ansiomenetykskorvausta tapaturmavakuutuksen tai liikennevakuutuksen kuntoutusta koskevien säännösten perusteella.

Päätös tämän pykälän 1 momentin mukaisen rahoitusosuuden perinnästä on tehtävä viiden vuoden kuluessa siitä, kun henkilöllä on oikeus lain perusteella vanhuuseläkkeeseen. Päätöksellä vahvistettu saattava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Päätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. (7.5.2004/355)

15 §

Etuudensaajan oma rahoitusosuus eräissä tapauksissa

(kumotaan)

17 §

Etuutta koskeva päätös

Etuuden myöntämisestä, maksamisesta 19 §:n 2 momentin mukaisesti, epäämisestä, takaisinperinnästä ja 15 §:n mukaisesta rahoitusosuuden perimisestä on annettava hakijalle kirjallinen päätös.

17 §

Etuutta koskeva päätös

Etuuden myöntämisestä, epäämisestä ja takaisinperinnästä on annettava hakijalle kirjallinen päätös. Päätöstä ei anneta, jos etuuden tarkistaminen johtuu yksinomaan indeksitarkistuksesta tai muusta vastaavasta lain tai asetuksen nojalla suoraan määräytyvästä perusteesta, ellei hakija tätä päätöstä erikseen vaadi. Hakijan tulee pyytää päätöstä indeksitarkistuksen perusteella 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tuen määrän tarkistamisesta tiedon. Hakijan katsotaan saaneen muutoksen tiedokseen seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu hänen ilmoittamallaan osoitteella, jollei muuta näytetä.

17 a §

Yrittäjän aikuiskoulutustuen myöntäminen

Aikuiskoulutustukeen oikeutetulle yrittäjälle voidaan myöntää aikuiskoulutustukea hakemuksen perusteella, jos 5 a §:n 1 momentin 4 kohdassa mainittu verotus ei ole vielä valmistunut. Valituskelpoinen päätös annetaan ilman erillistä hakemusta, kun verotus on valmistunut.

18 §

Ennakkopäätös

Oikeudesta aikuiskoulutustukeen ja tukikauden kestosta on henkilön pyynnöstä annettava sitova ennakkopäätös jo ennen koulutuksen alkamista henkilön tultua hyväksytyksi koulutukseen.

18 §

Ennakkopäätös

Koulutuksen määrittelystä 6 §:n mukaisesti aikuiskoulutustukeen oikeuttavaksi koulutukseksi ja aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksenä olevan 5 ja 5 a §:n mukaisen työssäoloajan täyttymisestä on henkilön pyynnöstä annettava sitova ennakkopäätös jo ennen koulutuksen alkamista henkilön tultua hyväksytyksi koulutukseen.

19 §

Aikuiskoulutustuen maksaminen

Jos henkilön koulutuksen vuoksi tapahtuva työstä poissaolo päätoimesta on tarkoitettu yhdenjaksoiseksi ja palkattomaksi, aikuiskoulutustukea maksetaan 16 §:ssä tarkoitettujen hakemusten ja sen perusteella annetun päätöksen mukaisesti ilman jälkikäteen tehtyä erillistä hakemusta. Henkilön tulee tuen maksamista varten toimittaa rahastolle selvitys 8 §:ssä tarkoitetusta työsuhteesta ja opintovapaasta tai muusta palkattomasta vapaasta opiskelun perusteella. Aikuiskoulutustuki myönnetään aikaisintaan hakemuksen saapumiskuukautta edeltävän kuukauden alusta.

Jos henkilön koulutuksen perusteella tapahtuva työstä poissaolo päätoimesta ei ole tarkoitettu yhdenjaksoiseksi tai kokonaan palkattomaksi, aikuiskoulutustukea maksetaan jälkikäteen tehdyn erillisen hakemuksen perusteella. Hakemukseen on liitettävä selvitys 8 §:ssä tarkoitetusta työsuhteesta, opintovapaasta tai muusta palkattomasta vapaasta opiskelun perusteella sekä 10 §:ssä tarkoitetusta ansionmenetyksestä. Maksamista koskeva hakemus on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua 10 §:ssä tarkoitetun tarkastelujakson päättymisestä.

Aikuiskoulutustuki maksetaan *vajailta tukikuukausilta koulutuksen ajalta* enintään viideltä päivältä kalenteriviikossa.

20 §

Aikuiskoulutustuen maksamisen lakkauttaminen ja keskeyttäminen

Aikuiskoulutustuen maksaminen lakkautetaan siitä päivästä lukien, jona henkilö on keskeyttänyt koulutuksen tai koulutus on päätetty keskeyttää. Tuen maksaminen keskeytetään, jos henkilön ansiotulot ylittävät 9 §:n 2 momentissa säädetyn määrän. Jos on muutoin perusteltua syytä olettaa, että aikuiskoulutustuki olisi lakkautettava tai kes-

19 §

Aikuiskoulutustuen maksaminen

Jos aikuiskoulutustuen maksamisen peruste on 5 §:n mukainen työstä poissaolo tai 5 a §:n mukainen opiskelu, aikuiskoulutustukea maksetaan 16 §:ssä tarkoitetun hakemuksen ja sen perusteella annetun päätöksen mukaisesti ilman jälkikäteen tehtyä erillistä hakemusta. Henkilön tulee tuen maksamista varten toimittaa rahastolle selvitys 5 §:ssä tarkoitetusta työsuhteesta ja opintovapaasta tai muusta palkattomasta vapaasta opiskelun perusteella. Aikuiskoulutustuki myönnetään aikaisintaan hakemuksen saapumiskuukautta edeltävän kuukauden alusta.

Jos aikuiskoulutustuen maksamisen peruste on 12 a §:n mukainen osa-aikainen opiskelu, aikuiskoulutustukea maksetaan jälkikäteen tehdyn erillisen hakemuksen perusteella. Hakemukseen on liitettävä selvitys 5 §:ssä tarkoitetusta työsuhteesta, opintovapaasta tai muusta palkattomasta vapaasta opiskelun perusteella sekä 12 a §:ssä tarkoitettuista opiskelun aikaisista ansioista. Maksamista koskeva hakemus on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua 12 a §:ssä tarkoitetun sovittelujakson päättymisestä.

Aikuiskoulutustuki maksetaan enintään viideltä päivältä kalenteriviikossa. Aikuiskoulutustukea maksettaessa katsotaan täyteen kalenterikuukauteen sisältyvän 21,5 tukipäivää.

20 §

Aikuiskoulutustuen maksamisen lakkauttaminen ja keskeyttäminen

Aikuiskoulutustuen maksaminen lakkautetaan siitä päivästä lukien, jona henkilö on keskeyttänyt koulutuksen tai koulutus on päätetty keskeyttää. Tuen maksaminen *yritykselle* keskeytetään *lisäksi*, jos *tämän tulot ylittävät 5 a §:ssä säädetyn määrän*. Jos on muutoin perusteltua syytä olettaa, että aikuiskoulutustuki olisi lakkautettava tai kes-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

keytettävä, voidaan sen maksaminen keskeyttää, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Tuen maksaminen voidaan keskeyttää myös henkilön pyynnöstä.

keytettävä, voidaan sen maksaminen keskeyttää, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Tuen maksaminen voidaan keskeyttää myös henkilön pyynnöstä.

30 §

Rahoitus

Jos aikuiskoulutustuki maksetaan 12 a §:n mukaisesti soviteltuna, valtion varoista maksetaan se määrä, joka vastaa perusosan suhteellista osuutta kustakin täydestä 12 §:n mukaan määräytyvästä aikuiskoulutustuesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Aikuiskoulutustuki myönnetään tämän lain mukaisin ehdoin 1 päivästä elokuuta 2010 lukien.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan lain perusteella myönnetyn aikuiskoulutustuen määrä muutetaan ilman hakemusta tämän lain mukaiseksi 1 päivästä elokuuta 2010 tai tämän jälkeen tarkastelujakson päätyttyä, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua.

Tuen perusteena olevan palkan määrittelyä ei muuteta ennen tukikauden loppumista. Jos tuki tämän lain mukaan määriteltynä laskisi, voidaan tuki maksaa tukikauden loppuun asti tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta lakia soveltaen.

Tämän lain 14 §:n mukaista tukiaikaa määritettäessä otetaan huomioon myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan lain mukaisesti käytetty aikuiskoulutustukiaika.

Laskettaessa työssäoloaikaa tämän lain voimaantuloa edeltävältä ajalta, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olevia säädöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan lain 15 §:n mukaista takaisinperintää aikuiskoulutustuen etukäteiskäytön perusteella ei suoriteta tämän lain tultua voimaan.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan lain 7 ja 14 §:n perusteella aikuiskoulutustukeen 5—8 vuoden työssäoloajan perusteella oikeutetut henkilöt säilyttävät oikeutensa aikuiskoulutustukeen tämän lain tultua voimaan.

Aikuiskoulutustuen perusosan määrää korotetaan siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään. Edellä 12 §:n 1 momentissa mainittu perusosan määrä vastaa sitä kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettujen kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.
